

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Michala Mazance, v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Česká pošta, s. p.**, se sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 10. 2010, čj. 10 Nc 954/2009 - 119,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podáním ze dne 6. 10. 2009 se žalobce domáhal u Krajského soudu v Českých Budějovicích, aby zakázal provozovně České pošty, s. p., ve Volarech a v Českých Budějovicích, „pokračovat v porušování žalobcova práva mít soudní a správní zásilky připraveny k vyzvednutí po dobu 15 dnů službou odnášky nebo poste restante, pakliže takový způsob dodání předpokládají a vyžadují právní předpisy.“ Navrhl, aby krajský soud „zrušil rozhodnutí těchto místních doručovacích orgánů na žalobcem uvedených doručenkách, neboť k vrácení zásilek došlo bez opory ve skutkovém i právním stavu, neboť byla zásilka doručena způsobem, který adresát nezvolil.“ Žalobce dále požadoval vydání předběžného opatření, na jehož základě by provozovny České pošty, s. p. „byly žalobci povinny do konečného rozhodnutí soudu ponechávat v dodacím místě pošta 1 a 3 České Budějovice opisy rozhodnutí o vrácení písemností (oznámení a poučení), je-li možné je zanechávat v tomto místě k vyzvednutí.“

[2] Přípisem ze dne 9. 10. 2009 krajský soud sdělil žalobci, že daná věc nespadá do pravomoci správních soudů, neboť Česká pošta, s. p., nevystupuje v uvedených souvislostech jako správní orgán, ale pouze naplňuje cíl svého působení, tj. doručuje adresátům písemností. Nerozhoduje v oblasti veřejné správy a nemohla žalobce zkrátit na jeho veřejných subjektivních právech. Na základě tohoto sdělení se žalobce u Nejvyššího správního soudu domáhal určení lhůty k vydání rozhodnutí. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 13. 11. 2009 krajskému soudu uložil, aby ve věci učinil procesní úkon, kterým žalobce vyzve k opravě nebo odstranění vad podání.

[3] Usnesením ze dne 4. 12. 2009 krajský soud vyzval žalobce, aby odstranil vady podání ve stanovené lhůtě. Zároveň žalobce poučil o poplatkové povinnosti a o následcích spojených s nevyhověním výzvě. Následně adresoval žalobce krajskému soudu několik dalších podání, ve kterých mimo jiné označil usnesení soudu za nesrozumitelné, neboť z něj nevyplývá, jaké vady mají být odstraněny. Podle jeho názoru byly vady odstraněny již předchozími podáními. Rovněž vznesl námitku podjatosti soudců krajského soudu, o které Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že jejich podjatost neshledal.

[4] Krajský soud následně postoupil věc k vyřízení Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému. Usnesení krajského soudu napadl žalobce kasační stížností. Rozsudkem ze dne 27. 8. 2010, čj. 8 As 30/2010 - 101, Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu o postoupení věci. Bylo třeba se nejprve zabývat tím, zda je podání dostatečně určité a zda jej lze přezkoumat v režimu správního soudnictví. Zda tedy může Česká pošta, s. p., v rozsahu žalobcem vytýkaných pochybení vrchnostensky rozhodovat, být nečinná či nezákonně zasahovat do veřejných subjektivních práv žalobce. Teprve v kladném případě je na místě posoudit, zda je krajský soud místně a věcně příslušným soudem.

[5] Krajský soud usnesením ze dne 11. 10. 2010, čj. 10 Nc 954/2009 - 119, návrh žalobce ze dne 6. 10. 2009 odmítl. Dospěl k závěru, že Česká pošta, s. p. není v tomto případě správním orgánem a svým postupem vrchnostensky nezasahuje do veřejných subjektivních práv žalobce. Z podání žalobce je seznatelná jeho nespokojenost se způsobem doručování písemností. Obsah daného podání, ani jeho následná rozšíření a doplnění, nesměřují k ochraně veřejných subjektivních práv žalobce. Jednalo se spíše o výtky (stížnosti či reklamování) postupu při doručování písemností adresovaných žalobci.

[6] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu jeho nezákonnosti a nesprávnosti. Namítl, že senát krajského soudu rozhodl v nesprávném složení, neboť JUDr. Krybusová není předsedkyní senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích. Podání stěžovatele jsou vedena v rejstříku Nc a senát tak nedbá „*dikce i ducha nejen SŘS, ale i VKŘ*“. Výrok na listě 115 [pozn. NSS: správně čl. 119] označil žalobce za neurčitý, neboť z něj není zjevné, jaký návrh se odmítá. Soud „*zapřel žalobní návrhy stěžovatele, ignoroval právní posouzení pasivní legitimace žalobce uvedené v žalobě, jejím rozšíření, doplnění a změně, a nevytkl žalobci žádnou vadu podání*“. Podle stěžovatele je krajský soud od počátku „*objektivně zaujatý*“, pokud přikazoval poště, aby nezákonným způsobem postupovala při doručování písemností. Krajský soud se rovněž nevypořádal s tím, že v usnesení, kterým postoupil věc k vyřízení Městskému soudu v Praze, posoudil

podání stěžovatele ze dne 6. 10. 2009 jako žalobu. Nezabýval se ani aktivní legitimací, neboť neuvedl, proč nemůže žalovanému zakázat činnost, která je obsahem návrhu. Krajský soud bez odůvodnění uzavřel, že Česká pošta, s. p., není správním orgánem. Svévole tak zúžil působnost České pošty, s. p. Ve věci postupoval „*svévole a šikanózně, překrúcoval obsah podání stěžovatele.*“ Rovněž pochybil při nerozhodnutí o žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce. Za situace, kdy soud „*předstíral nesrozumitelnost podání a neexistenci náležitostí žaloby*“, byl povinen ustanovit žalobci zástupce.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že ve věci nebyly splněny podmínky pro případné ustanovení zástupce žalobci v řízení o návrhu před krajským soudem. Stěžovatel doručil dne 24. 11. 2010 Nejvyššímu správnímu soudu podání, které však bylo určeno „*Krajskému soudu v Č. Budějovicích prostřednictvím NSS v Brně*“ a domáhal se v něm „*určení lhůty k provedení procesních úkonů u návrhu na určení lhůty (list 73), jímž se domáhá určení lhůty k provedení procesních úkonů k žádosti o ustanovení zástupce.*“ Stěžovatel ve svých podáních nerozlišuje, zda se soudní řízení nachází ve fázi rozhodování o podané kasační stížnosti nebo zda jde o řízení před krajským soudem. Není zcela zřejmé, zda stěžovatel zdůvodňuje, že není v řízení o kasační stížnosti zastoupen nebo zda vytýká krajskému soudu procesní chybu, spočívající v neustanovení zástupce v řízení před krajským soudem.

[9] Pokud jde o podmínky řízení o kasační stížnosti, nebylo třeba v tomto případě trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost a rozhodovat ve věci právního zastoupení pro toto řízení. S ohledem na samotnou podstatu projednávané věci by jiný postup byl v rozporu se zásadou procesní ekonomie, kterou je při vyřizování věcí vázán.

[10] Spis vedený krajským soudem obsahuje na č. l. 34 podání stěžovatele z 17. 12. 2009, ve kterém uvádí, že nerozumí z větší části výzvě soudu, kterou byl vyzván k odstranění vad podání z 6. 10. 2009. Považuje je za řádné podání, jímž bylo řízení zahájeno, nikoli za pouhý přípis. Poté stěžovatel vyjmenoval následná podání, jimiž dle svého mínění žalobu doplnil. Proto považuje výzvu k doplnění žaloby za příliš obecnou, není mu zřejmé, jaké vady má odstranit. Nejvyšší správní soud již v předchozím rozhodnutí v této věci odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Ans 6/2008 – 48. V něm vyslovil, že pokud je v řízení před správním soudem „*zcela zjevné, že nejsou splněny podmínky řízení o podaném návrhu a že tento nedostatek podmínek řízení je neodstranitelný, není úkolem soudu toto řízení dále vést a rozhodovat např. o žádosti navrhovatele o ustanovení zástupce dle § 35 odst. 8 s. ř. s.*“ Tím, zda bylo z podání stěžovatele z 6. 10. 2009 a jeho četných následných doplnění zjevné, že budou dány podmínky řízení, se bude Nejvyšší správní soud zabývat níže. V tuto chvíli postačí konstatovat, že jakékoli podání k soudu ještě nezakládá nárok, aby ve všech případech byl k úpravě jeho obsahu podateli ustanoven zástupce. Je vždy třeba zkoumat obsah takového podání, zjistit, zda obsahuje alespoň hrubé obrysy skutkových a právních tvrzení, jež by mohly následně, při odborné asistenci, ústít v soudem projednatelný návrh. Pokud stěžovatel v obecné rovině

uvažuje o tom, že nelze klást rovnítko mezi povinným zastoupením v řízení o kasační stížnosti s ustanovením zástupce na žádost účastníka řízení, pak lze takovému zcela obecnému tvrzení přisvědčit, nemění však nic na tom, že podmínky pro rozhodování o ustanovení zástupce v řízení před krajským soudem vzhledem k obsahu učiněných podání dosud nebyly splněny.

[11] Krajský soud návrh žalobce odmítl, neboť dospěl k závěru, že obsah stěžovatelových podání nesměřuje k ochraně veřejných subjektivních práv podléhajících ochraně ve správním soudnictví, ale jde o výtky a stížnosti na postup při doručování písemností.

[12] Právní názor krajského soudu je správný. Vždy, pokud je obsah podání učiněných vůči soudu nejasný a nelze bezpečně určit, čeho se odesílatel v podání domáhá, je třeba jej o nedostacích jeho podání uvědomit, poučit jej o náležitostech podání, vyzvat jej k jeho doplnění, stanovit mu k tomu lhůtu a poučit jej o nepříznivých následcích v případě, že k doplnění podání nedojde. Současně však může být i z kusých tvrzení podatele zřejmé, že nebude dána pravomoc soudu rozhodovat o návrhu ve správním soudnictví. V podáních stěžovatele jsou uváděny obecné názory, získané patrně z odborné literatury, bez zřetelného vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem. Obdobně je tomu v případě citace obsahu právních ustanovení. Chybí uvedení skutkového příběhu, vyličení, k čemu případně došlo a proč se stěžovatel na soud obrací. Lze to ilustrovat např. na úvodu v pořadí prvního podání, kde stěžovatel hovoří o tom, že správním orgánem je také orgán právnické osoby vykonávající působnost v oblasti veřejné správy, následně cituje jednotlivá ustanovení týkající se doručování, aby následně požadoval po správním soudu uložení povinnosti „*nápravy v jeho správních úkonech směřujících vůči němu*“. Z návrhu však nelze zjistit, k čemu v případě každé doručované zásilky došlo. Stěžovatel vytýkal orgánům pošty, že písemnosti orgánů veřejné moci jsou vráceny bez možnosti vyzvednutí adresátem či oprávněnou osobou. Současně však netvrdil, že by mu v konkrétním případě byla doručována úřední písemnost, že nebyly dodrženy závazné postupy při jejím doručování a že v důsledku toho případně utrpěl újmu na procesních právech v tom kterém správním či jiném řízení. Stěžovatel rovněž neoznačuje jako odpůrce správní orgán, podání je určeno pouze soudu. Za žalovaného považuje patrně jednotlivé pobočky České pošty, kterým navrhuje zakázat „*porušování jeho práva mít soudní a správní zásilky připraveny k vyzvednutí*“.

[13] Správní soudnictví v České republice je koncipováno především jako soudní přezkum pravomocných rozhodnutí správních orgánů. K procesnímu pochybení nepochybně může dojít i při doručení následně přezkoumávaného rozhodnutí. Pokud má adresát zásilky výhrady ke způsobu, jakým jsou mu doručovány, nepochybně může tuto okolnost namítat v řízení o přezkumu doručovaného rozhodnutí. Nelze však postupovat tak, že bude brojit nikoli proti jednotlivým rozhodnutím, ale proti praxi při doručování zásilek jako celku, navíc nikoli pouze v případech, ke kterým již v minulosti došlo, ale i proti zásilkám, které budou doručovány teprve v budoucnu.

[14] Podaný návrh byl tedy jednak neurčitý, neboť neobsahoval dostatek skutkových tvrzení a rovněž bylo třeba mít vážnou pochybnost, zda i v případě, pokud by byl následně doplněn, by mohlo jít o návrh způsobilý k zahájení řízení ve správním soudnictví, neboť se skutečně spíše jevil i díky své obecnosti jako reklamace poštovních služeb a nikoli jako

správní žaloba. Krajský soud proto postupoval správně, pokud stěžovateli tyto své pochybnosti vyjevil. Další podání stěžovatele jsou však koncipována v obdobném duchu, protože předkládá další případy tvrzených pochybení ze strany České pošty při doručování úředních písemností.

[15] Krajský soud proto postupoval správně, pokud za této situace uzavřel, že obsah žalobcových podání nesměřuje k ochraně veřejných subjektivních práv a že není dána pravomoc soudů o podáních rozhodnout ve správním soudnictví. Zbývá doplnit, že nebylo možné dospět ani k závěru, že by byla dána pravomoc soudů k rozhodnutí o těchto podáních v občanském soudním řízení.

[16] Z rozvrhu práce Krajského soudu v Českých Budějovicích pro rok 2010 nevyplývá, že JUDr. Marie Krybusová „*není a nebyla předsedkyní senátu*“, který ve věci rozhodoval.

Výrok kasační stížností napadeného usnesení, že se návrh odmítá, je rovněž dostatečně určitý, neboť ve spojení s odůvodněním rozhodnutí je zcela nepochybné, že byl odmítnut návrh, který byl krajskému soudu doručen 6. 10. 2009. Jiný návrh, s výjimkou jeho následných doplnění, v usnesení není zmiňován a je proto jednoznačné, že právě o odmítnutí tohoto návrhu krajský soud rozhodoval. Kasační tvrzení, že „*krajský soud ignoruje právní posouzení pasívní legitimace*“ a „*svévolně nazývá žalobní tvrzení uplatněnými teoretickými úvahami o postavení ČP*“ nemohou vést k závěru o důvodnosti kasační stížnosti. Naopak, krajský soud se v souvislosti s vymezením pravomoci soudů ve správním soudnictví pasívní legitimací zabýval a obecně uvedl, že Česká pošta stěžovatele nemohla zkrátit na jeho právech. Rovněž nebagatelizoval tvrzení učiněná stěžovatelem v jeho podáních. Rovněž „*nepřikazoval poště, aby vhazovala písemnosti kamkoli a kdykoli*“, taková tvrzení v usnesení o odmítnutí návrhu nejsou uvedena. V usnesení, kterým krajský soud nejprve vyslovil svoji místní nepřislusnost a postoupil věc k vyřízení Městskému soudu v Praze, sice podání označil jako žalobu, nezabýval se však jeho obsahem z hlediska jeho určitosti a projednatelnosti ve správním soudnictví. Nelze však pouze z označení návrhu v uvedeném usnesení dovodit, že žalobu tehdy považoval za formálně perfektní a projednatelnou.

[17] Znovu je třeba opakovat, že cestou žaloby ve správním soudnictví nelze poukazovat na tvrzené nesprávnosti obecně bez vztahu ke konkrétnímu pochybení a obecně si na určité jednání stěžovat. Bylo třeba tvrdit, že případně některá zásilka nebyla řádně doručena, že bylo jejím obsahem správní rozhodnutí, jaké a čeho se týkalo a jak se tato okolnost dotkla veřejných subjektivních práv adresáta.

[18] Pokud kasační stížnost ústí v tvrzení, že „*všechny akty krajského soudu v řízeních jsou nelegitimní a šikanózní, jsou popřením předmětu žaloby a manipulací s obsahem všech podání*“, pak jej nelze hodnotit jinak, než jako subjektivní přesvědčení stěžovatele, kterému však obsah jeho podání a následných procesních úkonů soudu nesvědčí.

[19] Nejvyšší správní soud neshledal rozsudek krajského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[20] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí náklady řízení podle obsahu spisů nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. května 2011

JUDr. Jan Passer
předseda senátu